

25.09.2019

Ärende/35

§ 284

Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om ett bibliotek till Fiskehamnen

HEL 2019-002608 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Holopainen och 21 andra ledamöter föreslår i sin motion att kultur- och fritidssektorn ska börja planera ett bibliotek i Fiskehamnen. Köpcentret Redi granskas som en möjlig förläggningsplats för biblioteket.

Stadsstyrelsen hänvisar till kultur- och fritidsnämndens utlåtande och konstaterar att det inte är möjligt att öppna ett nytt bibliotek i Fiskehamnen inom ramen för kultur- och fritidsnämndens nuvarande budget utan att genomföra en helhetsgranskning av servicenätet.

En helhetsgranskning över servicenätet för stadens bibliotek inleds efter att en utredning om planeringsprinciperna för kultur- och fritidsförhållandena har blivit färdiga. Utredningen ger en uppfattning om biblioteksnätets åtkomlighet och skapar grunden för vidareutvecklingen av biblioteksnätet i hela staden. Kultur- och fritidsnämnden har i sitt utlåtande konstaterat att sektorn förbinder sig att utreda organiseringen av bibliotekstjänsterna i Fiskehamnen efter att man på basis av utredning-

25.09.2019

Ärende/35

en över förhållandena först har fått en uppfattning om hela biblioteksnettets åtkomlighet.

Helsingfors stadsbiblioteks servicenät består av 37 bibliotek. Servicenätet kompletteras av bl.a. två barnbokbussar och ett hembibliotek. Nätet har byggts upp under 160 år och olika tidsperioder reflekteras däri. Tendensen har varit att övergå från egna bibliotekshus (Richardsgatan, Berghäll, Tölö) till kulturhushelheter (Östra centrum, Malm, Gamlas, Nordsjö), lokaler i anslutning till skolor (Södra Haga, Skomakarböle, Parkstad, Malmgård, Bocksbacka) och samarbete med olika bibliotekssektorer (Arabiastranden, Vik). På Degerö öppnades i slutet av 2018 det första biblioteket i ett köpcenter. Dessutom innebar centrumbiblioteket Ode en stor förändring i servicenätet för stadens bibliotek.

På kartan ser nätet jämnt ut, men i praktiken har alla bibliotek inte det bästa möjliga läget. I Fiskehamnen har det inte reserverats någon plats för ett bibliotek eftersom det arkitektoniskt värdefulla Vallgårds bibliotek ligger i närheten. Med tanke på servicenätet för bibliotek skulle det vara optimalt om Vallgårds bibliotek låg i det tätbebyggda området i Fiskehamnen. Nu förutsätter åtkomsten till biblioteket en rask promenad eller ett par hållplatsers bussresa av Fiskehamnsbor. I utvecklingen av servicenätet är det viktigt att förlägga biblioteken till sådana platser att de är lättåtkomliga med kollektivtrafik och ligger vid förbindelserna för servicetrafik.

I medborgarbudgeteringsprocessen har ett förslag om en läs- och bibliotekshörna i Vapaakaupunkis lokaler i Redi tagits upp. Att producera bibliotekstjänster genom ett koncept som bygger på självbetjäning i gemensamma lokaler är en möjlighet att föra biblioteket närmare invånarna i Fiskehamnen. Finansieringen genom medborgarbudgetering är dock av projektkaraktär och kan inte utnyttjas för mer bestående biblioteksverksamhet.

En förutsättning för att reservera en självständig lokal antingen i stadens ägo eller hos en utomstående aktör för bibliotekstjänster är att finansieringen för inrättande och upprätthållande av ett bibliotek anvisas i budgeten.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

25.09.2019

Ärende/35

Bilagor

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2019 § 617

HEL 2019-002608 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.05.2019 § 98

HEL 2019-002608 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aloitteen tekijöiden kanssa samaa mieltä lähikirjastojen merkityksestä. Tärkeää palveluverkon kehittämisessä on sijoittaa kirjastot siten että ne ovat hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa ja asiointireittien varrella. Samalla lautakunta toteaa, että uuden kirjaston avaaminen Kalasatamassa ei ole mahdollista toimialan nykyisen budjettiraamin puitteissa ilman palveluverkon uudelleentarkastelua.

Palveluverkon uudelleentarkastelu käynnistyy sen jälkeen, kun lautakunnan päätöksen (19.6.2018, §132) mukaan käynnistetty selvitys kult-

25.09.2019

tuurin ja vapaa-ajan olosuhteiden suunnitteluperiaatteista on valmistunut. Mainittu selvitys antaa käsityksen kaupungin kirjastoverkon saavutettavuudesta ja luo pohjan kirjastoverkon jatkokehittämiseksi koko kaupungissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sitoutuu selvittämään Kalasataman kirjastopalvelujen järjestämistä, kun on saatu ensin kulttuurin ja vapaa-ajan olosuhtedtyön perusteella käsitys koko kirjastoverkon saavutettavuudesta.

Arjessa läsnä oleva kirjastoverkko toteuttaa Helsingin kaupungin strategiaa 2017–2021 tarjoamalla asukaslähtöisiä matalan kynnyksen palveluja tasavertaisia mahdollisuuksia taaten, syrjäytymistä ja segregaatia ehkäisten.

Tärkeää palveluverkon kehittämisessä on sijoittaa kirjastot siten että ne ovat hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa ja asiointireittien varrella.

Helsingin kaupunginkirjaston palveluverkko muodostuu 37 kirjastosta. Verkkoa täydentää hakeutuvat kirjastopalvelut johon kuuluu mm kaksi lasten kirjastoautoa ja kotikirjasto. Verkko on rakentunut 160 vuoden ajan ja siinä peilautuu eri aikakaudet. Omista taloista (Rikhardinkatu, Kallio, Töölö) on hakeuduttu kulttuuritalokokonaisuuteen (Itäkeskus, Malmi, Kannelmäki, Vuosaari), koulun vanaveteen (Etelä-Haaga, Suutarila, Puistola, Malminkartano, Pukinmäki), eri kirjastosektoreiden kanssa yhteistyöhön (Arabianranta, Viikki). Ensimmäinen kauppakeskikirjasto on viime vuoden lopussa avattu Laajasalon kirjasto. Palveluverkkoa radikaalimmin muutti keskustakirjasto Oodi.

Kartalta katsoen verkko näyttää tasaiselta, käytännössä kaikkien kirjastojen sijainti ei ole paras mahdollinen. Kalasataman alueelle ei aikoinaan ole varattu tilaa kirjastolle, perusteluna on ollut lähituntumassa sijaitseva arkkitehtonisesti merkittävä arkkitehti Juha Leiviskän suunnittelema Vallilan kirjasto (1991). Kirjaston palveluverkkoa ajatellen Vallilan kirjaston sijainti Kalasataman tiiviiksi rakennetulla alueella olisi optimaalinen. Nyt lähikirjastoon pääsy edellyttää kalasatamalaisilta reipasta kävelylenkkiä tai parin pysäkin bussimatkaa.

Osallistuvan budjetoinnin prosessissa on ehdotettu luku- ja kirjastonurkkausta Redin Vapaakaupungin tiloihin. Kirjastopalvelun tuottaminen uudella konseptilla joka perustuisi itsepalveluun ja yhteisiin tiloihin olisi yksi mahdollisuus tuoda kirjasto lähemmäksi Kalasataman asukkaita. Osallistuvan budjetoinnin rahoitus on kuitenkin projektiluontoinen eikä sillä voida rahoittaa pysyvää kirjastotoimintaa.

25.09.2019

Ärende/35

Itsenäisen uuden tilan (joko kaupungin omistaman tai ulkopuoliselta vuokratun) varaaminen kirjastopalvelulle edellyttäisi että budjettiin varattaisiin sille niin perustamis- kuin ylläpitorahoitus.

Käsittely

21.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että lausuntoon lisätään seuraava kohta uudeksi toiseksi kappaleeksi:

Palveluverkon uudelleentarkastelu käynnistyy sen jälkeen, kun lautakunnan päätöksen (19.6.2018, §132) mukaan käynnistetty selvitys kulttuurin ja vapaa-ajan olosuhteiden suunnitteluperiaatteista on valmistunut. Mainittu selvitys antaa käsityksen kaupungin kirjastoverkon saavutettavuudesta ja luo pohjan kirjastoverkon jatkokehittämiselle koko kaupungissa.

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään lausuntoon:

Lautakunta katsoo, että kirjastopalveluiden tulee laajentua kasvavan kaupungin mukana.

Sami Muttilaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Päivi Meros: Lisätään lausuntoon:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sitoutuu selvittämään Kalasataman kirjastopalvelujen järjestämistä, kun on saatu ensin kulttuurin ja vapaa-ajan olosuhdetyön perusteella käsitys koko kirjastoverkon saavutettavuudesta.

Lautakunta hyväksyi Päivi Meroksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

07.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vääntinen

Lisätiedot

Saara Ihamäki, aluekirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi